

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Évre — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Évre — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

„Meddig tart a háború?”

ezt kérdi ma mindenki. Határozott feleletet azonban senkisémet adhat erre nézve. A békeapostolok, a diplomaták, a koronázott fejek, miniszterek, kiváló politikusok sem tudják ezt megmondani. A glecserekről elindult hólavina hol áll meg, a meredeknek melyik lankás részén törik meg ereje, kiszámítani nem lehet. A legegyszerűbb és legelfogadhatóbb az, hogy a háború akkor végződik, amikor a békét megkötik. Béke pedig csak akkor lesz, ha valamelyik fél leveretik, vagy annyira elgyöngül, hogy nem képes a háborút — a győzelemnek még halvány reményével sem — folytatni. A háborúhoz pénz és katona kell. A katonának pedig — élelem, felszerelés. Az utóbbiról az állam gondoskodik, az előbit az ország lakossága kell, hogy előteremtse, produkálja.

A háború tartama nincs határidőhöz kötve és éppen ezért úgy kell berendezkednünk, mintha az örökké (amitől ugyan Isten ments meg minket) vagy legalább is nagyon hosszú ideig tartana.

A meglévő élelmi-készletek alapos igénybe vétele, a behozatal nehézségei és a háború végének bizonytalansága amugy is kétszeres munkára hívja fel és készíti az ország népeit. Az itthonmaradottak megfeszített munkája kell, hogy kiegyenlítse és pótolja a beállott és beállható hiányokat. Az erre vonatkozó kormány-rendeletek már ismeretesek.

Az illetékes tényezők el is követnek mindent, hogy e rendeletek a termelést minden téren fokozzák. A rendeletnek fogantója van s lesz, azonban nem kell elfeledni, hogy termelésünknek nem csak arra kell irányulnia, hogy a békéig „kihuzzuk”, hanem arra is, hogy a békét diktálhassuk: vagyis a győzelemig. Győzni pedig csak az a hadsereg fog, amelyik mindvégig mindennel bőven van ellátva, anélkül, hogy az itthonmaradottak, vagyis az ország lakossága inséget szenvedne.

Az élelmiszerek legfontosabbika a buza, a rozs, árpa, kukorica, bab, lencse és a hus. Ezenkívül se szeri, se száma azon terményeknek, amelyek a hadsereg és a lakosság szükségleteit kell, hogy kielégítsék.

Földmivelő ország vagyunk, amelyben az állattenyésztésnek is fontos szerepe jut s joggal mondhatjuk el, hogy mi Európa magtára vagyunk. A háborúban harcoló munkás-kezek hiányát kettős szorgalommal kell pótolni, hogy a háború alatt a magunk és — ne feledjük el — részben szövetségeseink szükségletét kifo-gásta la nul fedezhessük. Ha ezt megtudjuk cselekedni, akkor nemcsak a békét, hanem a győzelmet s az ezzel járó megmérhetetlen gazdasági s más előnyöket biztosítjuk magunknak.

Mindenütt, de különösen a falvakban meg kell értetni a néppel ezt. Minden talpalatnyi földet be kell ültetni s megmivelni. Parlagon

semmi sem maradjon s tétlenül senki se nézze a világ folyását. Öregek, ifjak, asszonyok, leányok, serdültebb gyermekek szorgalma pótolja a fegyverforgató milliók munkáját. Papok, tanítók, jegyzők hazafias kötelessége a népet ez irányban felvilágosítani, oktatni és buzdítani. A községek előljárásgaira e tekintetben szintén fontos feladat vár. A munkakerülőket, a hadisegély árnyékában meghuzódó henylőket tartsák számon, hogy méltó büntetésüket megkapják.

A községek köz munkával végezzenek mezei munkákat. A marha-, ló- és baromfi-tenyésztés fokozását is minden eszközzel elő kell mozdítani. A kertek művelését szintén szemelőtt kell tartani.

Munka és takarékoskodás minden vonalon s akkor mielőbb nem megtudni, hanem megérni fogjuk a háború végét, mely után kezdetét fogja venni a békés polgári munka, amely meghozza számunkra mindazt, ami után olyan nagyon, olyan szent áhítattal fohászunk!

ifj. Sz. K.

— *Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háború meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!*

— *Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likőrt, csokoládét, caces-t. — Az adományokat közzététel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi minisztérium Hadsegélyező Hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.*

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Anyám, Ő elment...

Anyám, Ő elment...
 Óh mondd... vajjon vissza fog-e jönni...?
 Oly szépet álmodtam felőle.
 Ott láttam Őt anyám... messzi innen...
 Vörös és fehérpázsitos réteken,
 Hol a Halál hideg lehelete
 Csókolja a véres fűszálakat,
 Ott láttam Őt, hol sok... sok büszke hős
 Ajkukon a „Hazáméti“ szóval
 Fenséges halálnak adják lelküket.
 Ott láttam Őt a fehér hómezőkön,
 Hol reggelenként, napfelkeltekor
 Hajnali imát rebeg annyi hős.
 Ott láttam Őt, amidőn harcba mentek
 Szent lelkesedésük égő lángjával,
 Ott láttam Őt, hol annyi magyar fiu
 Hajtja fejét örök pihenőre,
 Hol a véres hópázsiton annyi...
 Annyi szent katona sóhajt utolsót.
 Ott láttam Őt anyám... messzi innen...
 S mig haldokolt a véres pázsiton
 S halkan, lázasan sugta nevemet:
 Angyal szállt le Hozzá hófehéren
 S győzelmi csókot lehelt ajkára...
 ... Ott láttam Őt anyám... messzi innen...
 Vörös és fehérpázsitos réteken,

Hol a Halál hideg lehelete
 Csókolja a véres fűszálakat
 Csókolja a messzi... hóvalborított
 Kárpáti bérceket... Ott láttam Őt...!

Anyám, ezt álmodtam. És Ő elment...
 Óh mondd anyám, vajjon vissza fog-e jönni?
Gredinár Aurél.

Távol, egy kis faluban.

Csehországnak egy apró kis falujában az őszi alkonyat szomorú csendjében halkan zokog egy asszony. Az ölében egy ártatlan gyermek ül, aki tiszta kék szemével tanácstalanul mered a lobogó tűz reszkető lángjába. Átkarolja az asszony lehajtott fejét és selymes, könyörgő hangján, amely mintha valahonnan, nagyon messziről jönne, így szól az asszonyhoz:

— Miért sírsz, anyám?

Az anya fölemeli szomorú fejét. Kisírt szemét újra előntik a könnyek és sápadt arcán ott vonaglik a fájdalom és szenvedés sorvasztó hatalma. A szívére öleli drága gyermekét s mig nedves szemei a párás őszi alkonyat ködképein mereng, alig hallhatóan beszél a gyermekéhez:

— Valahol, messze magyar földön meghalt egy fiatal katona, akit te apádnak nevezteél. Messze, nagyon messze... idegen földön,

idegen emberek között. Ott bucsuzott el az élettől. Éppen olyan szomorú alkonyat volt akkor is. A nap épp oly sápadtan mosolygott a hervadó kertek ezerszínű virágaira, a rétek felett is épp oly fájdalmasan sirt a szél, mint most és a reszkető természet hangtalan sírmait talán ő is épp úgy érezte, mint annak a láthatatlan Valakinek a közeledését, aki meg-rabolta az életét...

— Egy asszony állt az ágya mellett, aki őszinte szájalommal vigasztalta az apát és naponta kétszer eljárt hozzá az orvos is, aki biztatta, hogy vissza fog majd térni hozzánk, ebbe az egyszerű, de édes otthonba, a falusi magányba, a jegenyefák békítő árnyékába, ahova annyi színes emlék láncolja a lelkét...

Itt megállt egy pillanatra és a gyermekre nézett, akinek fehér arcára kiült a névtelen bánat és könnyes kis szemében ott reszketett kicsiny lelkének egész fájdalma és keserősége.

Az asszony folytatta:

— De nem jöhetett vissza hozzánk. Ott maradt örökre azok között, akik talán már el is felejtették. Nem látja többé soha az ő kis fiát, a mamát, nem lesz, aki hideg téli estéken, amikor odakünn jajgatva sir a havas szél, szíve melegével altasson el minket. Nem lesz, aki mesét mondjon már neked, édes kis fiam, nem lesz, aki lecsókolja többé szivedről az oktalan félelmet, amely csöndes, ál-

Használjunk hadisegély-postabélyeget!

Nyujtói Jancsó Ernő.

A hunyadi esperesi kerületnek és különösen Piskitelepnek nagy gyásza van, mert a piskitelepi róm. kath. anyaegyház, valamint a pusztakaláni és csernakereszturi fiókegyházaknak lelkipásztora nyujtói Jancsó Ernő főesperes plébános f. évi április hó 2-án, nagypénteken este elhunyt.

A megboldogult főur Piskitelepnek első plébánosa volt, aki 1886-ban a róm. hath. plébánia templomnak néhai Lőnhard Ferenc püspök által történt alapításakor került Piskire Nagyszebenből mint fiatal plébános s így csaknem 29 esztendő telt el piskii hívei körében köztiszteletnek és általános szeretetnek örvendő. A megboldogult a társadalmi életben is tevékeny részt vett, két ízben is volt a „Piskii Polgári Olvasókör“ elnöke, melynek haláláig is ő állott az élén.

Az aránylag még fiatal, mindössze 64 éves korban levő főurat pár hónap előtt verte le a betegség, mely karácsony előtt kezdte gyötörni, de erős szervezete látszólag diadalmaskodott és januárban már annyira fölépült, hogy misét is mondhatott. De e javulás csak látszólagos volt, kevéssel utóbb újra leverte a kór, tüdőgyulladás sulyosodott cukorbetegség sérelme szesedés f. hó 2-án este 8 órakor kioltották életét.

Temetése e hó 4-én, husvét vasárnapján délután 4 órakor ment végbe Piskitelep és környéke közönségének óriási részvéte mellett. A temetési szertartást Tamási Áron nagyprépost, pápai prelátus végezte, a bucsuztatót a templom udvarán kitett koporsó fölött Buday János petrozsényi esperes mondta, a papi segédletben résztvettek még Lady Gyula hátszegi esperes, Béres Gaudencius vajdahunyadi házfőnök, theologiai tanár, Boros József püspöki titkár, Fekete János petrozsényi hittanár, Imre Márk kiérd. kolozsvári guardián és P. Imecs Károly magister.

A temetésen a máv. műhelyi zenekar gyászindulókat játszott és a máv. műhelyi dalárda gyászdalokat énekelt.

A koszorúk felirásai ezek voltak:
Szeretett Elnökünknek — A Piskii Polgári Olvasósör.

Kegyelete kifejezésétül — A pusztakaláni vagyár.

Őszinte barátunknak — Meskó János és családja.

Szeretett lelkipásztorunknak — A pusztakaláni hívek.

matlan éjszakákon, mint egy nagy, fekete madár ránehezedett.

— Ő sohasem jön többé vissza hozzánk. Itt hagyott bennünket árván, egyedül . . .

Az asszony elhallgatott. Nem tudta tovább folytatni. Érezte, hogy a hangja remeg és lelkét összeszorítja az a tompa fájdalom, amely a hitét, bizalmát, vágyát és álmait rabolta meg.

A csöndes kis házra lassan ráfeküdt az őszi este. A távoli lila hegyek ormán már nyujtózkodik az éjszaka. Valahol, nagyon messze hirtelen kigyúlt egy alacsony, összeroskadt kunyhó szerény ablakában a világosság. A sötét légben elkésett madarak usznak tova és a közeli erdőből lassan kilép az őszi szél, amely csöndesen sir az alacsony ablakok alatt.

A gyermek hangosan sir. Kis kezeivel görcsösen belekapaszkodik az anyja karjába és remegő testén átvonaglig valami soha nem érzett szomorúság.

— Miért sirsz, kis fiam — kérdi az anya és a könnyein keresztül mosolyogni próbál.

Csönd. Senki sem felel.

Odakünn havas eső csapkodja az ablakot és hallani lehet, amint a szél gyöngye faágakat tördel.

A meghitt kis szoba sötétjében lopva száll a szivekre a bánat és örök fájdalom . . .

Csönd. Csak a gyermek el-elcsukló zokogása vergődik ki olykor a sötét éjszakába . . .

Gyarmati Ferenc.

Nyujtói Jancsó Ernőnek — A Piskii Takarékpénztár.

Nyujtói Jancsó Ernőnek — A rom. kath. Egyháztanács.

Nyujtói Jancsó Ernőnek — Az iskola gondnoksága és tantestülete.

A Jancsó Ernő főesperes elhalálása következtében megüresedett plébánosi állás tendőinek vezetésével Majláth Gusztáv gróf püspök a jelenlegi káplánt, Török István róm. kath. lelkész bízta meg ideiglenesen.

A háború krónikája.

A miniszterelnökség sajtóosztályának a „Szászváros és Vidéke“ részére küldött eredeti táviratai.

Budapest, ápril. 8. Hivatalos. A keleti Beszkidek szakaszában hetek óta tartos szivós harcok a husvéti ünnepek alatt folyt csatában érték el tetőpontjukat. Az oroszoknak szünet nélküli támadásait, főként Laborc-völgynek mindkét oldalánál az ellenség a Przemysl előtt felszabadult haderőnek legnagyobb részét harcba vetette. Az ellenséget jelentékeny veszteségei mellett e napokban visszavetettük. A német csapatoknak és a mi csapatainknak ellentámadásai a völgytől nyugatra és keletre elterülő magaslatokon több erős orosz állás elfoglalására vezettek. Bár a harcok ezen az arcvonalon még nem értek véget, a husvéti csata sikeres volt, amely csatában mintegy 10000 sebesületlen fogoly és nagy mennyiségű hadianyag került kezünkre. Laborc völgytől keletre, az erdős hegység egyes szakaszaiban heves harcok folynak. Délkelet-Galiciában viszonylag nyugalom van. Höfer.

Berlin, ápril. 8. A nagy főhadiszállás a nyugati hadszíntérről jelenti: Maas és Mosel közt a harcok tovább tartanak. Veuvre sikon, Verduntól keletre és délkeletre a franciák összes támadásai megghiusultak. Combres magaslatokról az ellenséget, amely egyes helyeken legelőlvő árkaikig hatolt előre, ellentámadásban elűztük. Selouse erdőből, St.-Michieltől északra állásaink ellen előretolt zászlóaljokat a legsúlyosabb veszteségeik mellett ezen erdőbe visszavetettük. Aillye erdőben ismét elkeseredett közeli harcok folynak. Apremonttól nyugatra eső erdő mellett csapataink az ellenségnek, mely sikertelenül támadott, utána nyomultak. Ulireytlől északra eső állások ellen intézett négy támadás, valamint Bois de Pretrestől nyugatra ellenünk intézett két esti támadás, az ellenség igen jelentékeny veszteségei mellett tüzelésünkben összeomlott. Boi de Pretresben két éjjeli előretörés kudarcot vallott. A franciáknak egész arcvonalon szenvedett összes vesztesége ismét rendkívül nagy volt, anélkül, hogy csak legcsekélyebb sikert elérhettek volna. Rethel tájékán egy ellenséges repülőgépet, mely Párisból jött, leszállásra kényszerítettünk. A repülőgép vezetője elmondotta, hogy a franciáknak champagnei csatában szenvedett veszteségeiről Párisban még semmi sem szivárgott ki a nyilvánosságra. Hartmansweilkerkopfon a harcok még tartanak. Keleti hadszíntér. A keleti vonalon semmi sem történt. Az időjárás rossz. Az orosz határterületen ez időszereint az utak feneketlenek.

Legujabb táviratok.

Budapest, ápril. 9. Hivatalos. Keleti-Beszkidek arcvonalán általában nyugalom van. Erdős Kárpátokban az ellenség az arcvonal támadásait emberanyagának legkiméletlenebb kihasználása mellett állandóan rohamokkal folytatja. A holt testeknek és sebesülteknek valóságos dombjai jelzik az orosz támadásoknak az agyuink és géppuskáink leghatásosabb tüze alatt álló területét. A tegnapi harcokban 1600 sebesületlen orosz elfogtunk. A többi

arcvonalak egyikén sem fordult elő különös esemény. Höfer, altábornagy.

Berlin, ápril. 9. A nagy főhadiszállás jelenti: A teljesen rommá lőtt Driegracner Iser menti helységből a belgákat ismét elűztük. 2 belgatiszt, 100 főnyi legénység és 2 géppuska került e közben kezünkre. Válasszul arra, hogy az ellenség az állásaink mögött levő helységeket bombázta, Reims város, amelyben csapatok és útegek nagy csoportosulását lertük, gyújtógránátokkal bombáztuk. Jejour majortól északra, Lemesniltől északnyugatra tegnap este a franciáktól több lövészárkot elragadtunk és 2 géppuskát zsákmányoltunk. A franciáknak két éjjeli visszafoglalási kísérlete sikertelen maradt. Az argonnei erdőben meghiusult egy francia gyalogsági támadás, amelynek alkalmával a franciák ismételen bódító gázokat fejlesztő bombákat használtak. Maas és Mosel közti harcok fokozott hevességgel folynak tovább. A franciák ismét teljesen sikertelen támadás alkalmával a legsúlyosabb veszteségeket szenvedték. Veuver sikon délelőtt és este eredménytelenül támadtak. Combres mögötti Maas magaslat elfoglalása céljából állandóan újabb erőket küldtek a harcba. Selausa erdőből, St. Michieltől északra, az ellenünk törő támadás állásaink előtt összeomlott. Ailly erdőben lassan előnyomulóban vagyunk. Apremontól nyugatra, a franciák egy előretörése kudarcot vallott. Enlinétől nyugatra, a francia támadások a tűzérési tűzünkben megtörttek. A helységtől északra és északkeletre, azonban elkeseredett kézi tusára vezetett, amelyben a mi csapataink kerekedtek felül és az ellenséget visszavetették. A franciáknak az ellenünk intézett előretörései sikertelenek voltak. Bois de Pretreben sem nyertek a franciák tért. Az ellenségnek egy kísérlete, hogy az általunk elfoglalt Bezauga la Gaude falut Chatean Salimstól délnyugatra elfoglalja, megghiusult. Sudelkopfon elfogtuk a 334-ik francia ezrednek egy emberét, kinél dum-dum lövegek voltak. Hartmansweilkerkopfon csak tűzérési harc volt. Keleti hadszíntér. Karvasjától keletre harcok fejlődtek, amelyek még nincsenek befejezve. Egyébb a keleti arcvonalon nem történt.

Konstantinápoly, ápr. 9. A főhadiszállás a következőket teszi közzé: Tegnap egy ellenséges hajóraj Enosz mellett, a Dragotina nevű rakódótérre mintegy 20 lövést tett és azután a hajóraj egy része két csónakon katonákat akart partra szállítani, a parti védősereg gyenge őrségei elegendők voltak az ellenség visszaverésére, az ellenséges hajóraj, miután még egy házat néhány lövéssel lebombázott, visszavonult, anélkül, hogy kárt okozott volna. A többi hadszíntérről nincs jelteni való.

NAPI HIREK.

— Személyi hír. Nyegován Viktor altábornagy, katonai parancsnok Nagyszebenből tegnap városunkban tartózkodott s ugy a csapatok, valamint a kórházak felett szemlélt tartott. A kegyelmes ur mindkét helyen megelégedését fejezte ki a tapasztaltak felett.

— Adakozzunk a „Vörös-Kereszt“ egyület részére.

— Áthelyezés és kinevezés. Az igazságügyminiszter Szücs Béla nagyszalontai kir. járásbírói és dr. Körtvélyesi Sándor dévai kir. törvényszéki albirákat saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte. Dr. Virágháti Viktor dévai és dr. Jankulovits György karánsebesi kir. törvényszéki joggyakornokokat a dévai kir. törvényszékhez jegyzőkké nevezte ki.

— Kitüntetés. Acker Agost cs. és kir. őrnagy a 62-ik gyalogezredben Ő Felsége a király által az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartása elismerésül a vaszkoronarend 3-ik osztályával a hadiékítménnyel együtt ki lett tüntetve. A kitüntetett Acker Frigyes nyug. szászvárosi polgármester fia és néhai id. Acker Frigyes egykori vajdahunyadi gyógyszerész unokája.

— Kinevezés. Kolozs Ernő piskii vasuti hivatalnok, a 23-ik honvéd gyalogezred népfelkelő hadnagya, főhadnaggyá neveztetett ki.

— Besorozott diákok érettségi-vizsgálója.

Megirtuk már, hogy a helybeli Kún-kollegiumnak hány diákját sorozták be. Ezek közül 16-on 8-ad osztályosak voltak, akik március 27-én az érettségi-vizsgát letették. Névszerint: Czira Béla, Elekes Kálmán, Forró Ferenc, Góczsa Albert, Gura János, Gyalai Korpos Gyula, Fekete Imre, László Ferenc, Licker Viktor, Nagy Miklós, Ruz Romulusz, Sente Lajos, Szilágyi Ferenc, Vass Elemér, Wolff Géza, Farkas Jenő. A levizsgázottak az nap délután a tanári testületől ünnepélyesen elbucsztak, este pedig a „Transsilvniá“-ban az ifjuság bucsu-összejövetelt tartott. Másnap, vagyis 28-án, az érettségi-bizonyítványok kiosztása volt, mely után az ifjak haza utaztak.

— **Meghívó.** A Szászvárosi Magyar Kaszinó folyó évi rendes közgyűlését vasárnap, április hó 11-én, délután 4 órától kezdődőleg tartja meg saját helyiségében, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tagu bizottság kiküldése. 3. Igazgatói előterjesztés. 4. Mult évi számadás tárgyalása. 5. Tagsági-díj megállapítása. 6. Jövő évi költségelirányzat. 7. Esetleges indítványok. 8. Tisztújítás. 9. Bizottságok kiküldése. Az elnökség.

— **A vak katonáknak.** Megirtuk már, hogy Lefkovits Ármin helybeli tekintélyes kereskedő a zsidó husvétii ünnepek alkalmából szeder-estét tartott, amelyen circa 300 családjától messze elszakadt izraelita katona vett részt. Ez alkalommal a jelen volt katonák 42 K-át gyűjtöttek a vak katonák részére, mely összeghez a vendéglátó Lefkovits Ármin még 20 K-át adományozott. A pénzt illetékes helyére juttatták. A követésre méltó nemes cselekedet szolgáljon jó példának más tehetősebb polgároknak.

— **Uj lap Romániában.** „Moldova“ című új politikai napilap első száma a napokban jelent meg. A lap minden eddigit felülmúló hatalmas alaptőkével indult meg. A lapkiadó bizottság elnöke és a vezére Carp Péter, aki egymaga félmillió frank alaptőkével járult hozzá a „Moldova“ megindításához. A „Moldová“-nak első száma vezető helyen közli Carp Péter beköszöntő cikkét, amelyben a nagy román államférfiu kifejezi azon meggyőződését, hogy Romániára nézve az egyetlen veszély a szlávizmus és éppen ezért Romániának meg kell maradni a közép-európai hatalmak oldalán. Carp az orosz terjeszkedésben a Moldova egysíntenciáját gyökerében látja megtámadva és ez az oka annak, hogy lapjának a „Moldova“ címet adta. Bizonyossággal állítják, hogy Titu Majorescu volt miniszterelnök is belép a lap munkatársai sorába. Majorescu egy saját névaláírásával ellátott cikkben fog válaszolni Take Joneskunak a Fürstenberg kérdés dolgában.

— **Levél a harctérről.** Klimstein József, aki a 64. gy.-ezred 13-ik századában tizedes, a harctérről a következő sorokat intézte hozzánk: Tekintetes Szerkesztő ur! Örömmel tudatom kegyeddel is a mi századunk nagy eseményeit, remélve, hogy az erdélyi fiuk sorsa önöket bizonyára szintén érdekelni fogja. Különböző hősi katonai tények keresztülviteléért kitüntetve lettek: Kugerean Miklós őrmester II. o. ezüstérem. Pogán Román szakaszvezető I. és II. o. ezüstérem. Pilca Illés tizedes II. o. ezüst és német vaskereszt. Ilie András szakaszvezető II. o. ezüstérem. Pantilie Dániel őrvezető II. o. ezüstérem. Czibula Gyula szakaszvezető II. o. ezüstérem. Román József törzsőrmester I. o. ezüstérem (hősi halált halt). Stefani Mátyás számvevőaltiszt I. o. ezüstérem. Fugata Jenő és Dávid Dénes szá-

kasvezetők legfelsőbb dicsérő elismerésben részesültek. Sajnos hely szűke miatt a tények részletes leírását kénytelen vagyok jobb időkre halasztani. Fogadja a szerkesztő ur hazafias üdvözlőmet: Klimstein József.

— **Szükség érettségi a dévai áll. fő-reáliskolában.** A népfelkelői szemlén alkalmasnak talált VII—VIII. oszt. dévai főreáliskolai tanulók bucsuzása és osztályozása március hó 27-én és 28-án volt. 27-én a tanítás után, mielőtt az egész ifjuság a husvétii szünetre el távozott volna, az igazgató a tornaterembe összegyűjtötte mint a 300 fiut, s azok előtt, a bevonulók nevében Viski Jenő az itthon maradtak nevében Friedrich János tartott lelkes bucsu beszédet. Az igazgató záró szava után a Hymnus eléneklésével ért véget a szokatlan ünnep, melyhez hasonló nem fordult eddig elő. — Másnap, 28-án Walter Béla főigazgató elnöklete alatt megtartott értekezleten a 9 alkalmas VIII. oszt. tanuló közül jelesen érettnak Kopáncsi Rezső, Viski Jenő, jól érettnak Gaál Ferenc, egyszerűen érettnak Bragyán Kornél, Fraunhoffer Mátyás, Heutschy Kornél, Kiss Árpád, Nádasdi József, Szeszlér Géza nyilvánítottak. A főigazgató ur innen Petrozsényre ment az érettségi értekezlet megtartására.

— **A hadijóléti intézmények közös számoló-cédulái.** A Vörös Kereszt, a Vörös Félhold és a Hadsegélyző Bizottság elhatározták, hogy minden eddigi hasonló akció beszüntetésével közös új számoló-cédulákat bocsátanak ki, melyek mind a három felsorolt hadijóléti intézmény jelvényét magukon viselik. Mind a három intézmény vezetősége arra kéri a hazafias közönséget, valamint a hazafias társaságokat, vendéglősöket, kávésokat, hogy ezeket a jövő héten forgalomba kerülő számoló-cédulákat a lehető legnagyobb mértékben igénybe venni sziveskedjenek. Ez a kérelem annál is inkább jogos, mert az ujonnan kibocsátandó számoló-cédulákból eredő jövedelemnek minden egyes fillére a felsorolt három intézmény hazafias és emberbaráti céljaira fog fordíthatni. Aki ilyen számoló-cédulákat óhajt, legyen szives írásban, vagy telefonon — de mindenestre minden közvetítés kizárásával — a Vörös Félhold Országos Bizottságának képviselőházi irodájához fordulni.

— **Fűtés — a templomban.** A helybeli evangélikus templomban az egyház előljárósága egy kettős tüzhelyű vaskályhát állított fel s ez által lehetővé tette, hogy a hűvös és nedves és hideg napokon is a meghülés veszélye nélkül látogathassák a templomot. Az óriási kályhát Weissenburgból (Alsó-elzász) hozatták.

— **Külföldre szerződni tilos.** A belügyminiszter leiratban értesítette a vármegyét, hogy a hazai munkásoknak külföldre való elszereződését szigorúan megtiltja és felhívja a hatóságok figyelmét, hogy kövessenek el minden lehetőt, hogy a rendeletnek érvényt szerezzenek.

Gravenhorst Gyula szíjgyártó-mester Szászváros, Hegy-utca 5. szám.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dúsan felszerelt nagy raktárát lószerszámok, testövek, bocskorszijak és nadrágszjakban, nyergek és mindennemű lovaglási szerszámokban. Ezenkívül minden e szakmába vágó cikkek a lehető leg-

111 :: olcsóbb árakban kaphatók :: 7-

Rendelések és javítások lelkiismeretesen, gyorsan, kifogástalan kivitelben és olcsó árban teljesítetnek.

— **A dévai „Transsilvniá“ konzervgyár** (mint szövetkezet) f. hó 18-án d. u. 3 órakor közgyűlést tart. Az érdekeltek figyelmét ez uton is felhívjuk erre. Tárgysorozat: 1. Közgyűlési megnyitó, jegyző kijelölése és jegyzőkönyv hitelesítésére két tag megválasztása. 2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása. 3. Egy igazgatósági és egy felügyelő-bizottsági tag megválasztása. 4. Igazgatóság s esetleg az alapszabályok 30. §. i) pontja szerint bejelentett indítványok tárgyalása. A zárszámadások s azok tételes okmányai a „Transsilvniá“ Konzervgyár irodájában minden üzletrészes tag által megtekinthető.

— **Akinek kilenc fia van a harctéren.** Kevés ember dicsekedhetik el azzal, hogy 9 fia van s még kevesebb azzal, hogy mind a 9 a harctéren harcol a hazáért. Pantiloj Joszif és neje Csalekoj Dominika kasztói lakosok ezen kevesek közé tartoznak: 9 derék fiuk harcol a most folyó háboruban. Az apa büszke is erre s csak azt sajnálja, hogy ő maga — öregsége miatt — nem állhatott be katonának.

— **Bűnlajstrom** cím alatt hosszú kimutatást közöl a „Munkács“ c. újság azokról a büntetésekről, amelyeket a munkácsi rendőrség úzsora okából szabott ki. Szemelvényt adunk a sorozatból: B. E. kereskedőt, mert 1 kgr. sajtot 4 K 40 fill.-ért árusított, 1 napi elzárásra és 100 K pénzbüntetésre; — F. L. kereskedőt, mert 1 kgr. só 28 fill.-ért adott el, 2 napi elzárásra és 50 K pénzbüntetésre; — P. F. vendéglőst, mert 1 adag kompótért 1 K 20 fill. ért vett, 100 K pénzbüntetésre; — S. H. vaskereskedőt, mert a lópatkó darabját 80 filléren árulta, 150 K pénzbüntetésre; — G. B. cipészt, mert 7 koronáért talpalt meg egy pár cipőt, 1 napi elzárásra és 30 K. pénzbüntetésre; — J. F. kereskedőt, mert a gyújtó dobozát 4 filléren árulta, 1 napi elzárásra és 30 K pénzbüntetésre ítéltre a rendőrség stb. stb. Elég ennyi is a szemelvényből, amelynek kapcsán közöljük egy másik értesülésünket, mely szerint Békés vármegyében a következő maximális mezei munkás-napszámok vannak megállapítva: március és április hóra a mezei munka bére 2 K, a nyári hónapokra 3 K, az őszi hónapokra ismét 2 K. Meg van állapítva terület szerint is a munkabér. Holdanként pl. az első kapálás 8 K-ban, a második kapálás 10 K-ban. Egyelőre minden kommentár nélkül közöltük ezt a két hírt. Hadd gondolkozzanak ezekről a dolgokról az illetők. Merítsünk okulást, hogy miként mennek másutt a dolgok. Vajjon minálunk jobban vagyunk-e? Vajjon itt nem kell-e, nem lehet-e hasonló intézkedéseket várni?

— **Pályázati hirdetés.** A nagyszebeni tanítóképzőintézet I-ső osztályába a következő 1915./6. iskolai évre felvételért folyamodhatnak 14 életévüket betöltött olyan leányok, kik a felső leánynépiskolát, a polgári- vagy felsőbb leányiskola, vagy a gimnázium négy alsó osztályát sikerrel végezték. Felvételi vizsgálat nélkül, de pályázati kérvények alapján történik a fölvétel. A fölvételi kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. Keresztlevél. 2. Iskolai bizonyítvány a megelőző tanévről s az idej első félévi értesítő. Az évvégi bizonyítvány június hó 30-áig feltétlenül beküldendő. 3. Orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról. A kérvényben kiteendő, hogy bennlakó vagy bejáró akar-e lenni a növendék. Bennlakási havidíj 38 korona. A kérvényeket az intézeti igazgatósághoz június hó 15-éig kell benyújtani. A fölvétel július hó első napjaiban lesz elintéztve, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek. Az I-ső évfolyamra fölveendő növendékek közül hét növendék egyenként 120 korona ösztöndíjat nyer. Az ösztöndíjas helyre folyamodók szegénységi bizonyítványt is mellékeljenek. A II., III. IV. osztályba szintén vehetők fel új tanulók, ha kimaradás folytán hely üresedik. A polgári isk. tanítóképzőintézetbe való fölvételért szintén június hó 15-éig kell folyamodni. A bennlakásról prospectust szivesen küld az igazgatóság. Nagyszeben, 1915. április 6-án. Dr. Bilinszky Lajos tanítónő-képzőintézeti igazgató.

— **Nyilvános nyugtázás.** A helybeli Vöröskereszt-egylet ez uton is hálás köszönettel nyugtázza az alábbi adományokat, amelyek 1915. jan., febr. és március havában folytak be. A városi hivatalnokok és szolgák 467 K 12 fill., Kovács Gyula min. tan. és neje 600 K, Ev. tantestület 81 K 10 fill., Orendi Gyula ev. lelkész 75 K, Csűrös Pál igazgató 60 K, P. Kory Ottó 40 K, Schul Zsigmond 30 K, Sárói Szabó Péter közjegyző 20 K, Vorschussverein 50 K, özv. Sassler Frigyesné, dr. Szöllösy János 15 K, Sz. Fodor Gyuláné 9 K, Binder Vilmos 6 K, Halt-rich Mária 6 K, Wagner Gusztáv 11 K, Schelker Elenora 15 K, Schumacher Elza 6 K, Eisenburger Gyula 9 K, özv. Zorich Jánosné 6 K, Schuleri Betti 13 K, Bocz Sománé 15 K, Örs Zoltánné 6 K, ifj. Szántó Károly 6 K, özv. Fekete Ferencné 10 K, dr. Seidner Samuné 18 K, Harth Berta 6 K, Schulleri Elza 6 K, Schuleri Mária 6 K, Kolozsvári Lea 2 K, Szászváros, 1915. március 31-én. Gellner Vilmos pénztáros.

— **A megtizedelt szerb férfilakosság.** Bukarestbe nap-nap után borzalmaktól hemzsegő jelentések érkeznek a szerbiai egészségügyi viszonyokról. A halálozások száma egyre növekszik, ami különös tekintettel az irihatatlan járványokra, komoly veszedelemmel fenyegeti a férfi lakosságban máris megtizedelt szerb nemzetet. Mindenesetre, a háboru után Szerbia sok teret fog nyújtani a szomszédos országoknak a bevándorlásra. Egész országrészek jutnak majd román és bolgár befolyás alá. A harmincéves háboru óta egy nemzet férfilakosságának ilyen mértékű megtizedelésére még nem volt példa.

— **Petróleumban** a kereslet egyre kisebb lesz, amint a napok hosszabbodnak. Ez és a Romániából bejött meglehetősen nagy mennyiségek lanyhaságot okoztak. Az árak hanyatlottak. Ma már 68—70 K-ért kínálnak petróleumot, de nagy tételek már 65—66 K-ért is kaphatók.

— **A tábori postai csomagforgalom újra felvétele ügyében** a keresk. miniszter a következő hirdetményt bocsátotta ki: Hogy a harctéren küzdő katonáinkat hozzátartozóik nyári felszerelési tárgyakkal, nyári fehéreneművel, valamint dohányjal és szivarjal elláthassák, a hadvezetőséggel egyetértően a tábori postai csomagforgalmat a következő feltételek mellett újból megindítatom. A feladás ideje. 1. Tábori postacsomagok csak meghatározott időközökben és csak előre megállapított tábori postai csoportokhoz adhatók fel. Hogy mely időközben s a tábori posták mely csoportjához adhatók fel csomagok, az a postahivatalokban esetről-esetre közzhírré fog tétetni. Egyelőre április hó 12-én, 13-án, 14-én, 15-én és 16-án lesz tábori csomagfelvétel. Ezen öt nap alatt tábori csomagok a 6, 9, 11, 16, 20, 22, 25, 28, 34, 37, 39, 41, 43, 51, 54, 55, 56, 61, 64, 69, 76, 81, 83, 85, 101, 113, 116, 119, 121, 124, 125, 129, 133, 136, 141, 145, 151, 168, 170, 186, 187, 188, 202, 300, 301, 302, 303, 305, 307, 308, 310, 313, 314, 315, 316, 317 és 318 számú tábori postákhoz vehetők fel. Súly és terjedelm. 2. A csomagok súlya az 5 kg-ot és terjedelme egy-egy irányban a 60 cm-et meg nem haladhatja. Tartalom. 3. A tábori postacsomagba kizárólag csak a kö-

vetkező tárgyakat szabad elhelyezni: a) hadfelszerelési és ruházati cikkeket; b) szivart, cigarettát, dohányt, pipát, szivar- vagy cigarettaszípkát és benzinmentes kanócos öngyújtószert. A postahivatalok jogosítva vannak és kötelesek is meggyőződni arról, hogy a tábori postacsomagok a felsoroltakon kívül nem tartalmaznak-e egyéb tárgyakat. E célból a feladás alkalmával a feladótól a csomag felbontását kívánhatják, sőt ha alapos gyanújuk van, szabályszerű jegyzőkönyv felvétele mellett a tábori csomagot a felvétel után is bármikor hivatalosan felbonthatják. Oly tábori postacsomagot, mely a felsorolt tárgyakon kívül egyebet is tartalmaz, semmi esetre sem szabad felvenni és továbbítani s a kir. postás-és távirtdahivataloknak (ügynökségeknek) szigorú köteletségévé teszem annak ellenőrzését, hogy a csomagok semmiféle élelmiszert ne tartalmazzanak. A melyik csomagról a kezelés bármely mozzanatában kiderül, hogy tartalma közt tiltott dolgok is vannak, az a feladónak téríti portóval terhelve vissza fog küldetni. Csomagolás. 4. Küldeményt kiváló gondnal és tartósan kell csomagolni, hogy a hosszú ut és az időjárás viszontagságai meg ne viseljék. Különösen a következőket kell szorosan betartani: a) külső burkolat csak viaszos vászon (fonákjával kifelé fordítva), más vizálló szövet, vagy szilárd faláda lehet. Ennélfogva törékeny faládába, papirosdobozba, papirosba, vagy nem vizálló szövetbe a küldeményt csomagolni nem szabad. b) a szövetféle burkolatot jól kell összevarrni, a faládát pedig tartósan beszőgezni. c) Minden csomagot erős zsineggel úgy kell körülkötni, hogy kezelés közben ennél a zsinegnél könnyen megfogható legyen. Cim. 5. A cim magán a burkolaton legyen. Ha burkolatul faládát használunk, a címet tentával, (az írásra használandó felület megnedvesítése után) tentairónnal, vagy festékkel a ládafa alá kell ráírni. Ha más a burkolat, a cim vagy magára a burkolatra irandó, vagy reá varrandó. Kivételesen lehet bőrből vagy vászomból való függő címet is alkalmazni. A függőlemez sem egyszerű papirosból, sem papiroslemezről nem lehet. A címet felső balsarkára a feladó nevét és lakóhelyét (lakását), a felső jobb sarkára pedig a „Tábori posta“ szavakat kell

ráírni. Ezenkívül a címet kellékei még: a címzett vezeték- és utóneve, katonai rendfokozata, a csapattest, alosztály megjelölése és rendeltetési helyül a tábori posta száma. Tanácsos a csomagban a címet másolatát is elhelyezni, hogy az esetben, ha a kezelés vagy szállítás közben a címzés a csomagon olvashatatlanra válna vagy más módon megsemmisülne, felbontás után a belső címet alapján a csomag mégis kézbesíthető legyen. A címet másolatát pótolhatja a csomagban elhelyezett levél, ha ez a csomag címetével egyezően van megcímezve. Értéknyilvánítás. Különleges kezelés. 6. Értéket nyilvánítani és különleges kezelést, u. m. utánvétel beszédését, express, saját kezéhez vagy térít vévényre való kézbesítést kikötni nem lehet. Szállítólevél. 7. A szállítólevelet szabályszerűen kell kitölteni és az érték nyilvánítására szánt helyre a „saját veszélyére“ szavakat ráírni. A szállítólevél szelvényére csak a feladó nevét és címét szabad feljegyezni. Írásbeli közlemény céltalan, mert a szállítólevél a címzett-hez nem jut. 8. Bérmentesítés. A tábori postacsomagok frankokényszer alá esnek. A bérmentesítési díj 60 fillér. 9. Szavatosság. A tábori postacsomagok csak a feladó veszélyére vétetnek fel, azokért sem a posta, sem a hadvezetőség nem szavatol, a netán támasztott kártérítési igények figyelembe nem vétetnek. 10. Kézbesíthetetlen csomagok. A kézbesíthetetlen tábori postacsomagok a feladóhelyre visszatereltetnek és a feladónak, ha ez a csomag címrata vagy ennek a csomagban elhelyezett másolata alapján megállapítható, a térít portó felszámítása nélkül kézbesítetnek, ha ez bármi okból nem lehetséges, a legközelebb eső kórházban a sebesült, vagy beteg katonák közt osztatnak ki. 11. Tudakozvány. A tábori postacsomagok a kártérítésre való igény kizárásával tudakozvány útján nyomozhatók. Budapest, 1915. március 29.

Egy ügyes segéd vagy elárusító-leány állandó alkalmazást nyerhet üzletben. Fizetés megegyezés szerint. Személyes bemutatkozás szükséges.

BARCSI JÁNOS divat- és kézműáru-kereskedő.

A háborus veszteségek statisztikája.

1914. évi augusztus 1-től 1915. január 10-ig a nemzetközi Vöröskereszt-Egylet genfi központi irodája szerint a hadakozó államok a következő veszteségeket szenvedték:

Hadakozó államok	Beteg s átmeneti sebesült	Harcképtelen sebesült	Fogoly	Halott	Összes veszteség
Oroszország	1,490,000	421,000	769,000	743,000	3,423,000
Franciaország	718,000	439,000	494,500	464,000	2,115,500
Magyarország-Ausztria	760,000	96,500	232,500	481,500	1,570,500
Németország	618,000	83,000	138,000	341,000	1,180,000
Anglia	185,000	49,500	82,500	116,500	430,500
Szerbia	126,000	19,500	46,000	87,000	278,500
Belgium	62,000	27,500	49,000	72,500	212,000
Montenegró	36,000	12,500	18,500	22,000	91,000
Japán	36,000	5,500	2,500	11,500	55,500

FISCHER és T^{szai}
faiskolák és szőlőoltványtelepek
Tulajdonosok: ifj. AMBRÓSI M. és FISCHER L. örökösei.
NAGYENYED

Elveszett egy kicsi, barna foltos, fekete „Fukszi“ névre hallgató (foxterrier-ratler keresztezés) kutya. A megtaláló kéretik, hogy illő jutalom ellenében az alábbi címre juttassa: **Jakobi Dóra** fogtechnikusnő, Piactér 5. sz.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai
Brassóban. Itt helyben kapható **M. G. Zobel** cégnél.